

Česká školní inspekce

Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Hradec Králové, Štefánikova 566

Adresa: Štefánikova 566, 500 11 Hradec Králové

Identifikátor školy: 600 088 537

Termín konání inspekce: 3. – 11. březen a 23. březen 2005

Čj.:	09-1069/05-5170
Signatura:	oilcy103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní školu, Hradec Králové, Štefánikova 566 zřizuje město Hradec Králové se sídlem Československé armády 408, 502 00 Hradec Králové jako organizaci s příspěvkovou formou hospodaření. Základní škola je plně organizovaná a nachází se na adrese Štefánikova 566, 500 11 Hradec Králové.

Škola sdružuje základní školu s kapacitou 1100 žáků, školní družinu a klub s kapacitou 400 žáků a školní jídelnu. Všechny součásti školy se nacházejí v objektu školy.

V době inspekční činnosti se v třiceti jedné třídě základní školy vzdělávalo 728 žáků podle vzdělávacího programu Základní škola. Ve dvaceti sedmi třídách se žáci učili podle základní verze učebního plánu tohoto vzdělávacího programu a ve třídách VI.E, VII.D, VIII.E a IX.E podle Modelového učebního plánu vzdělávacího programu Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

1. personálních podmínek vzdělávání vztahujících se v 1. - 3. ročníku k výuce českého jazyka, matematiky, prvouky a hudební výchovy, ve 4. – 5. ročníku k výuce českého jazyka, matematiky, vlastivědy a přírodovědy, na 2. stupni k výuce českého jazyka, matematiky, dějepisu, přírodopisu, chemie, výtvarné výchovy a ke skupině společenských věd (zeměpis a občanská výchova), na obou stupních školy personálních podmínek vzdělávání vztahujících se k výuce cizích jazyků (4. – 9. ročník) a tělesné výchovy (2. – 9. ročník) vzhledem ke schváleným dokumentům ve školním roce 2004/2005 v době inspekční činnosti,
2. materiálně-technických podmínek vzdělávání vztahujících se k výuce výše uvedených předmětů a skupin předmětů vzhledem ke schváleným dokumentům ve školním roce 2004/2005 v době inspekční činnosti,
3. průběhu a výsledků vzdělávání ve výše uvedených předmětech a skupinách předmětů vzhledem ke schváleným dokumentům ve školním roce 2004/2005 v době inspekční činnosti,
4. dodržování učebních plánů na 1. stupni ve školních letech 2000/2001 – 2004/2005, na 2. stupni ve školních letech 2001/2002 – 2004/2005, dodržování učebních osnov sledovaných předmětů v uzavřeném pětiletém, či kratším cyklu daném učebními plány, tedy ve školních letech 1999/2000 – 2003/2004.

V rámci inspekční činnosti byla realizována tematicky zaměřená inspekce – Sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů ve školách a školských zařízeních.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve školním roce 2004/2005 v době inspekční činnosti učilo v základní škole čtyřicet šest pedagogů. Vzhledem k zaměření inspekční činnosti byly hospitace realizovány v hodinách vedených čtyřiceti dvěma učiteli. Kromě jedné učitelky, která absolvovala bakalářské, nikoliv magisterské studium pro výuku anglického jazyka, jsou všichni pedagogové, včetně ředitele školy, odborně kvalifikovaní. Řada pedagogů působí na tom stupni školy, pro který mají odbornou kvalifikaci, a učí především předměty své aprobace. Jeden učitel odborně

kvalifikovaný pro výuku na 1. stupni učí již více let všechny hodiny svého pracovního úvazku na 2. stupni (předměty: zeměpis, občanská výchova, praktické činnosti a tělesná výchova chlapců), tedy bez odborné kvalifikace. Ještě další učitelé vyučují, zpravidla na malou část svého úvazku, na stupni školy, pro něž kvalifikaci nemají. Jedná se především na 1. stupni školy o výuku anglického jazyka (třídy IV.C, V.A,B), německého jazyka (třída V.C), o výuku vlastivědy (třídy V. A,C). Na 2. stupni se jedná hlavně o výuku výchovných předmětů - výtvarná výchova (třídy VI. A,B,C), rodinná výchova (třídy VI. A,D) a hudební výchova (třídy VI. A,B), o výuku přírodopisu (třídy VI. A,B) a o výuku českého jazyka (třída VI. C). Celkově jsou úvazky pedagogů vzhledem k výchovně-vzdělávacímu procesu sestaveny většinou vhodně, ojediněle i méně vhodně.

Organizační řád obsahuje rozdělení kompetencí pracovníků školy a organizační schéma popisuje přehledně strukturu řízení školy. Delegation pravomocí je účelné a vyhovuje potřebám školy.

Vnitřní informační systém a plánování práce školy jsou funkční. Veškeré důležité písemné materiály jsou učitelům předávány, případně vyvěšovány na informačních nástěnkách ve sborovně školy. Kromě pěti pravidelných jednání pedagogické rady jsou v průběhu školního roku podle potřeby svolávány další nepravidelné schůzky. Mnoho významných informací týkajících se organizace vzdělávací práce školy je uvedeno v měsíčních plánech školy, zpracovávaných po jednotlivých týdnech. Aktuální informace jsou zveřejňovány ihned prostřednictvím školního rozhlasu.

Ve škole je ustaveno metodické sdružení vychovatelek školní družiny, pět metodických sdružení na 1. stupni a čtrnáct předmětových komisí na 2. stupni. Jejich činnost je písemně podchycena v zápisech ze schůzek. Stručné plány práce metodických orgánů jsou zahrnuty do celkového plánu práce školy. Četnost schůzek metodických orgánů je velmi rozdílná. Metodickým orgánům je mj. svěřena odpovědnost za tvorbu tematických plánů, a tím i podíl odpovědnosti za dodržování učebních osnov. Vedení školy se pravidelně zabývá náměty, které vyplývají z jednání metodických orgánů (zlepšování vybavení školy, zaměření dalšího vzdělávání učitelů apod.), podle potřeby se těchto jednání účastní. Ve škole je zřízen žakovský parlament a při škole velmi dobře pracuje Klub přátel školy. Ředitel školy se pravidelně schází jak s výborem klubu, tak se zástupci jednotlivých tříd.

Ve škole je zaveden klasický systém uvádění začínajících učitelů prostřednictvím zkušených uvádějících učitelů.

Kontrolní a hospitační činnost je plánovitá a má na kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu pozitivní vliv. Konkrétní úkoly v této oblasti jsou zaznamenány v plánu kontrolní činnosti, rozpracovaného do jednotlivých měsíců školního roku, a týkají se jak členů vedení školy, vedoucí školní družiny, metodických orgánů školy, tak i některých dalších zaměstnanců. Členové vedení školy vykonali od počátku školního roku 2004/2005 do zahájení inspekce celkem dvacet sedm hospitací (z toho ředitel školy čtyři hospitace, zástupkyně ředitele pro 1. stupeň čtrnáct a zástupce ředitele pro 2. stupeň devět hospitací). Za sledování úrovně pedagogického procesu zodpovídají především oba zástupci ředitele, ti také ze svých hospitací zpracovávají jednotné záznamy a projednávají je s učiteli. Ředitel školy záznamy z hospitací nepíše. Zaměřuje se více na kontrolu nepedagogických zaměstnanců školy.

Ředitel školy má dobrý přehled o současných i budoucích potřebách školy v personální oblasti. Při řešení personálních otázek spolupracuje s řediteli ostatních základních škol ve městě.

Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je jasně deklarována v koncepčních záměrech školy. Vedení školy dává pracovníkům volnost ve výběru témat vzdělávacích akcí a většina pedagogů jeví o další vzdělávání zájem. Doposud byly využívány téměř výhradně nabídky Pedagogického centra Hradec Králové.

Důležitou roli při řízení školy hraje hodnocení zaměstnanců, na kterém se podílejí všichni vedoucí pracovníci. Ředitel má stanovena pomocná kritéria pro hodnocení zaměstnanců a následně pro stanovení osobních příplatků a odměn. Všichni pracovníci školy s nimi byli seznámeni (jsou přílohou kolektivní smlouvy).

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti příznivě ovlivňují výchovu a vzdělávání žáků a jsou hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Sledovaná výuka probíhala ve třech pavilónech školy. Zde je umístěno jedenatřicet kmenových učeben, sedm odborných učeben, z nichž dvě jsou učebny výpočetní techniky, a dvě tělocvičny a bazén.

Odborné učebny jsou dostatečně podnětné pro výuku chemie, fyziky, německého jazyka, anglického jazyka a jsou vybaveny moderním školním nábytkem, kromě učebny výtvarné výchovy. Všechny kmenové učebny jsou prostorné, čisté, s okny se žaluziemi a jsou obdobně jako odborné učebny zařízeny modernějším nábytkem pro žáky, jenž je ve třídách 1. stupně sice bez možnosti nastavení polohy, ale je zastoupen alespoň dvěma velikostmi. Ve všech třídách se nacházejí hygienické koutky s umývadlem a tekoucí vodou. Odborné učebny fyziky a chemie jsou vybaveny pracovními stoly s rozvody elektřiny a vody. Učebny i další prostory školy, vyzdobené výtvarnými pracemi, podporují pozitivní estetické vnímání žáků a přispívají i k rozvoji jejich identity.

Informační centrum školy, to jest školní knihovna, čítá na pět tisíc svazků převážně naučné literatury. Doplnkovou četbu si zapůjčují žáci, popř. i učitelé, v Městské knihovně, která je umístěna v objektu školy.

V pavilonu tělesné výchovy se nacházejí dvě velmi dobře vybavené tělocvičny (pro míčové hry – 447 m² a gymnastická - 175 m²), dále školní krytý plavecký bazén (8 m x 12 m), příslušné šatny, nářadovny a hygienická zařízení. V tělocvičnách kromě pevných součástí vybavení je dostatek mobilního inventáře.

Pomůcky pro tělesnou výchovu jsou kvalitní, kromě sportovních potřeb pro běžnou výuku škola vlastní i lyžařské běžecké vybavení pro žáky. Plavecká učebna je zařízena dostatečným množstvím potřeb pro výcvik plavců i neplavců (plovací desky, sportovní náčiní, míče, tyče a skluzavka).

Bezprostředně u budovy je víceúčelový školní sportovní areál, v němž žáci i veřejnost mohou využívat atletický ovál s umělým povrchem (čtyři dráhy - 250 m, běžecké rovinky, sektory na skok daleký a vysoký), fotbalové hřiště s umělým trávníkem, hřiště na plážový volejbal a další travnaté a asfaltové plochy se stoly na stolní tenis. Hřiště jsou v rámci projektu města Hradec Králové „Otevřené hřiště“ zpřístupněna veřejnosti. Vedení školy zajišťuje v sezóně každodenní provoz areálu, včetně kvalifikovaného dozoru.

Všem žákům škola poskytuje učebnice, schválené MŠMT, a žákům 1. ročníku zdarma i základní školní potřeby. Učitelé mají k dispozici odbornou literaturu v příručních knihovnách v kabinetech, nebo si ji mohou zapůjčit ve školní knihovně.

Názornost výuky je podporována pomůckami, jež jsou v dostatečném množství zastoupeny na obou stupních školy. Žáci i učitelé měli pro jednotlivé sledované předměty k dispozici mapy, soubory obrázků, počítač, rytmické nástroje, slovníky, Pravidla českého pravopisu, videokazety, audiokazety, diapozitivy, fólie, soupravy pro žákovské práce do přírodovědných předmětů, nástěnné tabule, tiskařské lisy pro výtvarnou výchovu a jiné. V některých předmětech (chemie, přírodopis, český jazyk) nejsou pomůcky dostatečně inovované. Učitelé naukových předmětů na 2. stupni učí dle softwarového programu Škola za školou. Žáci mají

možnost využívat tohoto softwaru i doma. Pro žáky 1. stupně není kompletní výukový software k dispozici pro všechny předměty.

Vzhledem k počtu žáků školy, počtu tříd, výukovému programu a počtu přístrojů je moderní didaktická technika soustředěna převážně v odborných učebnách, kde jsou umístěny počítače, CD přehrávače, radiomagnetofony, videorekordéry, zpětné projekory, dataprojekory a interaktivní tabule. V kmenových učebnách 1. stupně je audiovizuální technika zastoupena ve všech třídách. Jen část této techniky je nainstalována v ostatních kmenových učebnách.

Využívání materiálně-technického zázemí školy je součástí běžných kontrol a hospitací prováděných vedením školy. Plně využity jsou obě dvě učebny výpočetní techniky. V odpoledních hodinách mají žáci přístup na internet, ale také do keramické dílny.

Materiálně-technická základna školy se neustále zlepšuje, ale není ještě ideální vzhledem k počtu žáků školy. Na základě hospitací a průběžných kontrol plánuje vedení školy nákup dalších či novějších pomůcek i didaktické techniky.

Vedení školy umožňuje širší veřejnosti využívat prostory učeben i školní hřiště.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání podporují rozvoj osobnosti žáků a jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré, pro výuku tělesné výchovy jsou vynikající.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Výuka žáků ve školním roce 2004/2005 probíhá podle platných učebních dokumentů. Pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami jsou vypracovány kvalitní individuální vzdělávací plány, které obsahují všechny potřebné náležitosti, především údaje o žácích, doporučení odborného pracoviště, pedagogickou diagnózu, konkrétní úkoly v jednotlivých předmětech, pomůcky, způsob hodnocení a klasifikace a formy spolupráce s rodiči.

Učební plány školy pro školní roky 2000/2001 až 2004/2005 jsou v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2, podle kterého škola většinu žáků vzdělává, a jsou také v souladu s Modelovým učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy, čj. 29 738/96-22-50, podle nějž se učí žáci ve čtyřech třídách. Rozvrh hodin a reálná výuka odpovídaly v době konání inspekční činnosti učebním plánům pro školní rok 2004/2005.

Učební osnovy všech sledovaných předmětů, s výjimkou matematiky, byly k termínu inspekce i v celém uzavřeném cyklu plněny. Kontrolou třídních knih bylo zjištěno, že ve školním roce 2003/2004 nebyl ve třídě IX.F probrán tematický celek Základy finanční matematiky a ve školním roce 2002/2003 nebyl ve třídách VIII.B,C,D,E,F probrán tematický celek Základy statistiky.

Povinná dokumentace je vedena v plném rozsahu, na předepsaných tiskopisech a průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání.

Vedení školy kontroluje naplňování učebních osnov několika způsoby. Pedagogové v předmětových komisích sestavují podle učebních osnov tematické plány pro jednotlivé předměty. Časové a obsahové plnění těchto plánů sleduje ředitel a jeho zástupci při své hospitační činnosti, při jednáních pedagogické rady a při pravidelné čtvrtletní kontrole třídních knih.

Rozvrh hodin na 1. i 2. stupni školy respektuje psychohygienické podmínky výuky a je v souladu s příslušným právním předpisem.

Vedení školy vypracovalo Vnitřní řád školy, ten v současné době přepracovává, aby byl v souladu s novým školským zákonem.

Oblast poradenských služeb zajišťuje ve škole především výchovná poradkyně. Zaměřuje činnost nejenom na problematiku volby povolání, ale i na integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, profesionální poradenství, metodickou i konzultační činnost. Přestože neabsolvovala kvalifikační studium výchovného poradenství, této oblasti se plánovitě věnuje a má velmi dobrý přehled o dané problematice i o aktuálních potřebách školy. Vede agendu integrovaných zdravotně postižených žáků, spolupracuje s třídními učiteli těchto žáků, dále s proškolenými asistentkami reedukace žáků se specifickými vývojovými poruchami učení. Podílí se na jednáních, kde se řeší výchovné nebo vzdělávací problémy žáků. Má dostatečnou pedagogickou zkušenost, je komunikativní, umí jednat s klienty, její činnost přispívá ke zkvalitnění výchovy a vzdělávání ve škole.

Ve školním roce 2004/2005 bylo ve škole evidováno aktuálně k termínu konání inspekce třiatřicet žáků s vývojovými poruchami učení, pečovalo o ně celkem jedenáct dyslektických asistentek.

Žáci školy jsou učiteli motivováni k účasti na různých olympiádách a v soutěžích, učitelé je připravují i v době mimo vyučování. Pedagogové organizují pro žáky interní soutěže, podporují nadané žáky i žáky s vyhraněnými zájmy při zpracování odborných prací. Škola nabízí velké množství zájmových kroužků, zejména činnosti se sportovním zaměřením, pro které má vynikající materiálně-technické a personální podmínky.

Systém péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je promyšlený a funkční. Škola spolupracuje se speciálními pedagogy a psychology poradenského pracoviště (PPP Hradec Králové).

Práce školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů je podrobně popsána v oddílu Další zjištění (viz tematická inspekce).

Informační systém vůči žákům je založen na osobním jednání třídních učitelů, využívá nástěnky ve třídách, školní rozhlas a nástěnku školního parlamentu. Právě prostřednictvím školního parlamentu a pomocí schránky důvěry je zajišťován zpětný tok informací od žáků směrem k třídním učitelům a vedení školy.

V průběhu školního roku pedagogové informují rodiče o prospěchu i chování žáků jednak prostřednictvím zápisů v žákovských knížkách a záznamnicích a jednak na třídních schůzkách. Ty se konají třikrát ročně a kromě nich je organizováno dalších pět konzultačních dnů. Rodiče si mohou telefonicky domluvit také individuální návštěvu školy. Důležité informace o škole najdou rodiče žáků i veřejnost na webových stránkách školy. Dvakrát ročně škola vydává zpravodaj.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

1. stupeň základní školy

Vybrané předměty 1. – 3. ročníku

V průběhu inspekce byly hospitace realizovány ve všech třídách v předmětech český jazyk, matematika, prvouka a hudební výchova. Výuku zajišťuje sedm odborně kvalifikovaných učitelek. Ty zpracovaly tematické plány, které jsou časově rozvržené a obsahují učivo dané učebními osnovami. Ve sledovaných hodinách si vyučující stanovily cíle, přiměřené k aktuálnímu stavu třídy, a respektovaly individuální potřeby a schopnosti žáků. V úvodu několika hodin žákům tyto cíle sdělily, v jedné hodině byl cíl napsán na tabuli, v jiných postupně vyplynul v průběhu vyučování. Přípravu na výuku pojaly všechny učitelky velice

zodpovědně, včetně vzorně připravených zápisů na tabulích. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Výuka probíhala v kmenových třídách, vybavených novým žákovským nábytkem a množstvím účelně uspořádaných názorných pomůcek. Ve sledovaných hodinách žáci pracovali s učebnicemi, pracovními sešity, doplňujícími nakopírovanými texty, se sadou knih mimočítankové četby, s kartičkami, počítadly a psali na fólie. V hodinách hudební výchovy učitelky hrály na různé hudební nástroje a žáci zpěv doprovázeli rytmickými nástroji. Několikrát byla účelně použita didaktická technika, a to při výkladu nového učiva i při relaxaci žáků. Všechny použité pomůcky vhodně výuku doplňovaly, podporovaly názornost, umožňovaly praktické manipulace nebo byly žákům zrakovou oporou.

Hospitované hodiny měly různou strukturu, která odpovídala charakteru učiva a odlišným, často střídaným metodám práce. Převažovalo klasické frontální vyučování, zařazovaná skupinová práce se většinou postupně změnila v činnost jednoho žáka. Dle možností učitelky věnovaly pozornost integrovaným žákům. Při řízeném rozhovoru byli žáci vyzýváni k diskusi a dostávali prostor pro sdělení vlastního názoru, čehož využívali pouze někteří. Poměrně často zařazované problémové úlohy, soutěže, hry a práce s chybou zpestřovaly výuku a vedly žáky k promyšlené činnosti. Probírané učivo žáci dostatečně procvičili ve společné a následně i v samostatné písemné práci. Pro rychlejší z nich jen v některých hodinách učitelky měly připraveny aktivity navíc. Někdy učitelky zapojovaly žáky do tvorby hodin na základě jejich domácí přípravy. Diferencovaně se učili žáci v hodině čtení a v jedné vyučovací jednotce, v níž pro několik žáků, kteří se vrátili po nemoci, vyučující operativně připravila jinou práci. Relaxaci žáků učitelky zabezpečovaly vhodně zařazenými odpočinkovými činnostmi, pohybem žáků po třídě či změnou jejich pracovního místa. Žáci mohli pracovat svým vlastním tempem. V hudební výchově dostali zájemci prostor pro předvedení vlastního projevu. V závěru hodiny vyučující většinou neshrnuły učivo, nezhodnotily naplnění vytyčených cílů ani práci jednotlivců.

Žáci byli velice snaživí a projevovali o výuku zájem. Učitelky využívaly jejich zkušenosti a již získané vědomosti. Kromě úvodní a průběžné motivace žáky kladně slovně hodnotily, čímž posilovaly jejich sebevědomí a většinou i aktivitu. V některých hodinách učitelky vhodně zařadily mezipředmětové vztahy a regionální tematiku.

Ve všech navštívených třídách, kromě jedné, panovala klidná, přátelská pracovní atmosféra. Komunikace mezi dospělými a žáky byla založena na vzájemné důvěře. Učitelky systematicky vedou žáky k mluvenému projevu v navozovaných diskusích, při vysvětlování méně známých výrazů, při referátech či řízeném rozhovoru. Od žáků ve zhlédnutých hodinách většinou vyžadovaly odpovědi celými větami a ve spisovném jazyce, do výuky zařazovaly básničky, říkanky a jazykolamy.

Žáci byli hodnoceni průběžně, a to převážně slovně, ojediněle známkou. Některé učitelky používají vlastní hodnotící systém, založený na bodování či jiných dílčích krocích. Žáci tento systém znají a rádi se mu podřizují. Kontrolou vzorku žákovských sešitů bylo zjištěno, že vyučující hodnotí žáky objektivně a dbají na kvalitu jejich písemného projevu. V žákovských knížkách je zaznamenán dostatek známek i slovního hodnocení výsledků vzdělávací činnosti žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání ve vybraných předmětech 1. – 3. ročníku jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Vybrané předměty 4. - 5. ročníku

Hospitační činnost byla provedena ve všech třídách 4. – 5. ročníku v hodinách českého jazyka, matematiky, vlastivědy a přírodovědy. Výuku vedly odborně kvalifikované učitelky, kromě jedné, jež má odbornou kvalifikaci pro výuku na 2. stupni. Každá vyučovací jednotka

byla řádně připravená. Výukové cíle byly vhodné a přiměřené vzhledem k aktuálnímu stavu třídy. Ve všech hospitovaných hodinách učitelky provedly počáteční seznámení žáků s cílem a předpokládaným průběhem výuky. Probírané učivo sledovaných předmětů logicky navazovalo na předcházející látku, dále ji upevňovalo, rozšiřovalo a prohlubovalo.

Vhodně a podnětně vybavené třídy napomáhaly realizaci jednotlivých činností. Žáci pracovali, kromě učebnic a pracovních sešitů, také s množstvím rozmanitého nakopírovaného materiálu, doplňující literaturou, encyklopediemi a mapami. Vyučující účelně využívaly názorné pomůcky a obrazový materiál. Z didaktické techniky byl použit pouze v jedné hodině magnetofon.

Řízení výuky bylo ve všech případech promyšlené. Převažovala většinou klasická struktura hodin, v nichž byla frontální forma výuky často kombinována se samostatnou a skupinovou prací žáků. Schopnost kooperace žáků se výrazněji projevila pouze v části sledovaných hodin. Celkově převažovaly metody procvičovací a upevňovací, následně pak výkladové. V několika navštívených hodinách vyvodili žáci novou látku na základě vlastních zkušeností a již dříve získaných vědomostí. Učitelky při výuce nezapomínaly na žáky pomalejší a slabší, individuální pomocí či radou jim usnadňovaly splnění úkolu. Pro žáky nadanější a rychlé připravily zajímavou činnost navíc. Složitější slovní obraty a neznámé výrazy učitelky vhodně vysvětlovaly a objasňovaly. Relaxační chvílky pro žáky zajišťovaly formou častých změn pracovního místa nebo zařazením činností méně náročných na soustředění. Pouze sporadicky však uplatnily ve výuce cílené procvičení a protažení. Ne vždy vedly učitelky žáky k návyku správného držení těla při psaní. Ve třídě 5. ročníku měli žáci možnost zazpívat si s doprovodem kytary. Poměrně vysoká aktivita žáků, zájem o spolupráci a účast na dění ve třídách měly kladný vliv na efektivní pracovní tempo.

Úvodní motivace se objevila ve všech hospitovaných hodinách. Zajímavými křížovkami, různými soutěžemi, hrami a kvízy motivovaly vyučující žáky v průběhu hodin. Ti měli možnost řešit problémové úlohy, přednášeli samostatně připravené referáty, aktuality a další doplňující zajímavosti. Učitelky obohacovaly vyučování zařazováním mezipředmětových vztahů, regionálních prvků a interpretací osobních zkušeností. Vedly tak žáky k samostatnému vyvozování souvislostí a závěrů mezi zažitými a nově získanými poznatky.

Ve sledovaných třídách panovala klidná pracovní atmosféra, podtržená možností žáků vyjadřovat své vlastní postoje a názory. Projev všech učitelek byl kultivovaný a přirozený. Některé dokázaly svým osobitým vtípem a humorem vytvořit žákům příjemné přátelské klima, což se zpětně pozitivně projevovalo v jejich ochotě spolupracovat. Stanovená pravidla komunikace mezi učitelkami a žáky byla zcela akceptována. Většina hospitovaných hodin vykazovala nejenom cílené rozvíjení komunikativních dovedností žáků, ale také korekci hlasitosti a správného čtení.

Nejčastějším hodnotícím prvkem byly pochvaly a pozitivní ocenění pokroku směřované jak k jednotlivcům, tak skupinám žáků, nebo k celé třídě. Při hodinách se vyučující často snažily hledat dílčí úspěchy každého jedince a náležitě je vyzdvihnout, případné neúspěchy žáků citlivě řešily. V části sledovaných hodin měli žáci možnost se vzájemně hodnotit, kontrolovat a sebehodnotit. Klasifikace byla vždy objektivní a učitelkami zdůvodněná. Kontrolovaný vybraný vzorek žákovských knížek a sešitů vykazoval rozdílné množství známek z jednotlivých předmětů. Systém kontroly a hodnocení sešitů měl velký vliv na písemný projev žáků a jejich motivaci k dodržování úpravy. Nekontrolované a neopravované sešity měly u některých žáků velmi špatnou úroveň. Převážná část hodin byla vhodně zakončena závěrečným shrnutím a zhodnocením celého průběhu vyučování, vždy však pouze učitelkou, bez aktivní účasti žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání ve vybraných předmětech 4. – 5. ročníku jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

2. stupeň základní školy

Český jazyk

V průběhu inspekční činnosti byly hospitace realizovány v různých třídách 6. – 9. ročníku v hodinách jazykového vyučování, literární výchovy a slohového výcviku. Výuku zajišťuje osm učitelek, sedm odborně kvalifikovaných, které předmět vystudovaly, a jedna bez odborné kvalifikace, neboť absolvovala vysokoškolské vzdělání pro výuku žáků 1. stupně. (Hospitace se uskutečnily u sedmi učitelek, protože jedna onemocněla). Všechny učitelky mají víceletou, některé dlouholetou praxi. Vedení školy navýšilo pro žáky minimální týdenní dotaci hodin v 8. a 9. ročníku o jednu hodinu volitelného předmětu cvičení z českého jazyka.

Pro časovou realizaci předmětu učitelky v rámci předmětové komise českého jazyka zpracovaly jednotné tematické plány pro jazykové vyučování a slohový výcvik, nikoliv pro literární výchovu. Začlenily do nich kontrolní práce v počtu, na němž se dohodly. Reálná výuka probíhala v souladu s těmito plány. Vzdělávací cíle jednotlivých hodin učitelky stanovily přiměřeně k aktuálnímu stavu tříd, žákům je sdělily zpravidla v úvodu hodin, jejich naplnění v závěru hodin však ověřily jen ojediněle. Zhlédnuté vyučovací jednotky byly připravené, některé velmi pečlivě, byly vedeny po odborné stránce téměř bezchybně.

Sledované hodiny probíhaly v kmenových učebnách, jejich pedagogická podnětnost pro výuku předmětu je na průměrné úrovni. V některých z nich mají žáci k dispozici jazykové příručky, do některých musejí učební pomůcky přinášet. Vzhledem k cílům jednotlivých hodin byly učební pomůcky využívány celkem účelně, didaktická technika nebyla použita. Žáci kromě učebnic velmi často pracovali s nakopírovanými texty, ověřovali gramatické jevy v Pravidlech českého pravopisu, používali slovníky. Ze zápisu v třídních knihách vyplývá, že v některých třídách žáci pracují s výukovým programem na počítačích.

Podle platného rozvrhu hodin ve většině vyučovacích jednotek probíhalo jazykové vyučování, přibližně v polovině z nich zaměřené na procvičování a systematizaci již získaných poznatků. Učitelky preferovaly frontální způsob výuky a pravidelně jej doplňovaly samostatnou prací žáků. Pokud byl do výuky zařazen výklad nového učiva, nejčastěji využívanou metodou v této části byl řízený rozhovor. Žáci v něm využili již dříve získané poznatky, objevovali a následně formulovali nové. Učitelky řídily veškeré činnosti žáků s přehledem, učí žáky správné algoritmy zdůvodňování pravopisných i syntaktických jevů. Kromě již zmíněných metod a forem výuky se objevily také práce s chybou, vybírání a přiřazování správných tvarů ke vzorům, vyhledávání jevů v jazykových příručkách, skupinová práce. Zpravidla byli žáci aktivní po celou hodinu a projevovali značné znalosti. Vyučovací čas byl využit efektivně. Velmi zdařilá byla zhlédnutá hodina slohového výcviku v deváté třídě, v níž učitelka především organizovala aktivity žáků. Hodina vynikala kooperací žáků ve skupinách či dvojicích, úrovní jejich diskusí, vzájemného hodnocení a výsledků jejich práce.

Učitelky zpravidla vhodně střídaly činnosti méně náročné s náročnějšími, aby si žáci mohli odpočinout. Ve dvou hodinách zařazených do rozvrhu kolem poledne byli již někteří žáci dost unavení, v těchto hodinách relaxace chyběla. Učitelky dbaly na větrání učeben, některé upozorňovaly žáky na nesprávné sezení.

Nedostatkem téměř všech zhlédnutých hodin byla absence závěrečného zhodnocení práce a nepříliš často zařazovaná motivace žáků, zejména v hodinách jazykového vyučování. Tato skutečnost v některých hodinách ovlivnila negativně aktivitu žáků. Celkově aktivita žáků a jejich zájem o výuku byly spíše nadprůměrné, v některých ojedinělých hodinách byli žáci z tohoto hlediska vynikající, jinde průměrní. Všechny učitelky často využívaly již získané zkušenosti a vědomosti žáků.

Výuka probíhala většinou v příjemné pracovní atmosféře. Žáci akceptovali stanovená pravidla chování i komunikace. Všechny učitelky hovořily kultivovaným jazykem, ale jen tři z nich důsledně vedly ke správnému vyjadřování také žáky. Výsledky důsledného osobnostního a sociálního rozvoje žáků se pozitivně projevily v již zmiňované hodině slohového výcviku, v níž žáci byli k sobě navzájem tolerantní, ale i přiměřeně kritičtí.

Výchozí znalosti žáků učitelky prověřovaly nejčastěji společným opakováním. Žáky při něm slovně hodnotily a toto hodnocení mělo hlavně motivační charakter. Několikrát žáci v jazykovém vyučování psali pravopisná cvičení, následně učitelky provedly s nimi zpětnovazební kontrolu, v jiných hodinách hodnotily již opravené práce a u některých žáků podle jejich individuálních dispozic oceňovaly i drobný pokrok. Poměrně často se objevovalo sebehodnocení žáků nebo jejich vzájemné hodnocení. Kontrolou vzorku písemných prací napsaných v tomto školním roce byla shledána jak jejich přiměřená náročnost, tak i objektivita hodnocení. V žákovských knížkách mají žáci z tohoto předmětu dostatek známek.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Matematika

V učebním plánu pro letošní školní rok je týdenní hodinová dotace v 6. až 9. ročníku na základní výši čtyř hodin. V rámci volitelných předmětů je pro žáky 7. až 9. ročníku zaveden v jednohodinové týdenní dotaci předmět cvičení z matematiky.

Plánování výuky matematiky je v souladu s obecnými cíli a zásadami vzdělávání a s cíli základního vzdělávání. Tematické plány pro jednotlivé ročníky jsou zpracovány podle učebních osnov, jednotně, duplicita učiva zjištěna nebyla. V době inspekce byly učební osnovy plněny, bezprostřední příprava všech sedmi vyučujících na jednotlivé hodiny byla kvalitní, zvolené cíle byly konkrétní a navazovaly na předchozí výuku.

Skutečnost, že všichni vyučující jsou odborně kvalifikovaní a předmět mají ve své aprobaci, měla, až na jednu výjimku, příznivý vliv na kvalitu výuky.

Vyučování matematiky probíhalo v kmenových třídách, pouze jedna z nich byla vybavena názornými pomůckami pro tento předmět.

V některých z navštívených hodin učitelé nepodpořili výuku dostatečně názornými pomůckami, didaktickou techniku nepoužili ani v jednom případě. Žáci pracovali s učebnicemi, pracovními sešity, tabulkami, kalkulátory, sbírkami úloh a dalším příkladovým materiálem.

V organizaci výuky, volbě metod a forem práce se sledované hodiny poměrně lišily. Převažovala frontální výuka střídaná samostatnou prací žáků a výjimečně prací ve dvojicích. V několika hodinách vyučující častěji střídali formy práce a přihlíželi k psychohygienickým zásadám. Výuka byla vedena odborně správně, skoro ve všech zhlédnutých hodinách bylo tempo přiměřené schopnostem žáků.

Téměř všichni vyučující (kromě jedné) využívali průběžnou motivaci a pozitivní hodnocení. V úvodu hodin omezili motivaci žáků většinou jen na stručné seznámení s průběhem hodin a na oznámení cíle. Dalšími motivačními prvky, zařazovanými většinou pedagogy, byly propojování teorie s praxí, využívání analýzy chyb a navazování na zkušenosti žáků.

Atmosféra zhlédnutých hodin až na dvě výjimky byla přátelská, učitelé i žáci se chovali vstřícně. Interakce a komunikace byly téměř ve všech hodinách na velmi dobré úrovni, někdy převažoval slovní projev vyučujícího a žákům nebyl poskytnut prostor pro vyjádření vlastních názorů či diskusí. Někteří učitelé se naopak snažili rozvíjet slovní projev žáků výzvami ke komentování průběhu výpočtu.

V jedné hodině bylo cíleně a s úspěchem využito sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků. Ústní zkoušení bylo zařazeno pouze v několika sledovaných hodinách, hodnocení výkonů žáků bylo objektivní, zdůvodněné a zřetelně oznámené. Závěrečnému shrnutí učiva a zhodnocení práce žáků většina učitelů věnovala malou pozornost.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice jsou hodnoceny jako dobré.

Dějepis

Hospitační činnost byla realizována v různých třídách 6. – 9. ročníku v hodinách dějepisu a v 8. ročníku ve volitelném předmětu seminář ze společenských věd. Výuku předmětů zajišťuje pět odborně kvalifikovaných učitelek, čtyři vystudovaly dějepis a učitelka, která vede seminář, občanskou výchovu. Všechny byly na vyučování velmi dobře připravené, to probíhalo po stránce didaktické i odborné správně. Učitelky v rámci předmětové komise zpracovaly jednotné tematické plány a rozpracovaly je až do témat jednotlivých vyučovacích jednotek. Reálná výuka nebyla zcela v souladu s těmito plány, ale v některých třídách mírně opožděna. Vedení školy navýšilo v učebním plánu minimální časovou dotaci dějepisu o dvě hodiny, takže činí ve všech ročnících dvě hodiny týdně. Žákům 8. a 9. ročníku, kteří mají o historii zájem, je určen výše uvedený seminář. Cíle zhlédnutých hodin učitelky stanovily přiměřeně k aktuálnímu stavu tříd a tyto cíle byly splněny. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Vyučovací jednotky dějepisu i seminář probíhaly v kmenových učebnách, z nichž jedna je uspořádaná jako polo odborná pro výuku dějepisu a je velmi pedagogicky podnětná. V jedné hodině pracovali žáci v počítačové učebně s výukovým programem na dějepis. Materiálně-technické podmínky pro výuku předmětu jsou ve škole velmi dobré a promítaly se do sledovaných hodin, ty se vyznačovaly promyšlenou názorností. Materiální zabezpečení výuky a řada motivačních podnětů patřily k přednostem zhlédnuté výuky.

Tato výuka probíhala kromě jedné hodiny podle klasického schématu. V úvodní části učitelky seznámily žáky s cílem hodin, někdy jej žáci museli vyluštit v křížovce. Poté následovala úvodní motivace a opakování učiva, organizované někdy formou hry, řízeným rozhovorem, nebo jako samostatná práce žáků. Frontálně vedený výklad nového učiva vyučující nejčastěji doplňovaly řízeným rozhovorem se žáky a jejich samostatnou prací, někdy i hravými metodami. Žáci vyhledávali různé údaje, sdělovali své poznatky, v různé míře se podíleli na vyvození nového učiva. Vyučující je vedly k tomu, aby pochopili historické souvislosti a učili se historickému myšlení. Téměř ve všech hodinách věnovaly pozornost systematizaci poznatků. V těchto vyučovacích jednotkách byly v dominantní roli vyučující. Zcela jinak se odvíjela hodina v počítačové učebně. Byla zaměřena na opakování a upevnění poznatků a vyučující působila jako organizátor výuky a případný poradce žáků při práci na počítačích. Ti pracovali samostatně, individuálním tempem, pokud výsledek neodpovídal jejich ambicím, dostávali příležitost si jej opravit.

Výuka se vždy odvíjela přiměřeným tempem, odpočinek pro žáky učitelky zabezpečovaly střídáním aktivit. Rovněž dbaly na větrání učeben.

Hodiny byly pestré, pro žáky přitažlivé a ti byli zpravidla aktivní. Křížovky, přesmyčky, hádanky, literární ukázky, řada obrazových materiálů, žákovský referát aj. zpestřovaly výuku. Rovněž byly využívány mezipředmětové vztahy.

Atmosféra ve třídách a úroveň interakce mezi učitelkami a žáky i žáky navzájem byly velice dobré, žáci dodržovali stanovená pravidla chování i komunikace, v hodinách byla patrná vzájemná důvěra. Učitelky vytvářely prostor pro komunikaci žáků, pro vyjádření jejich názorů i jejich dotazy. Kromě jedné se však příliš nezaměřovaly na rozvoj komunikativních dovedností žáků.

Učitelky činnosti žáků průběžně hodnotily, většinou s pozitivním zaměřením, byly rovněž zařazeny sebehodnocení žáků i jejich vzájemné hodnocení. Chybělo však závěrečné zhodnocení hodin. Tato okolnost a některé žakovské sešity, nepěkné, nekontrolované a s řadou pravopisných chyb, patřily k nedostatkům jinak zdařilých a pro žáky zajímavých hodin.

Průběh a výsledky vzdělávání v dějepisu jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Přírodopis

Hospitace byly provedeny u všech tří učitelek, zabezpečujících ve škole výuku předmětu. Dvě učitelky mají odbornou kvalifikaci pro výuku na 2. stupni základní školy a přírodopis ve své aprobaci, jedna je odborně kvalifikovaná pro výuku na 1. stupni. Probírané učivo bylo v souladu se stanovenými cíli a učebními osnovami předmětu. Učitelky ho dále rozpracovaly do jednoduchých společných časových tematických plánů. Ve sledovaných hodinách vyučující důsledně propojovaly nové učivo s již probranou učební látkou a vycházely z úrovně dosažených žakovských znalostí a aktuální situace ve třídách. Časová dotace přírodopisu v klasických třídách představuje dvě hodiny týdně ve všech ročnících, ve třídách s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy je časová dotace v 8. a 9. ročníku stejná, v 6. a 7. ročníku krácená o jednu hodinu týdně. Stanovená časová dotace odpovídá učebním plánům zvoleného vzdělávacího programu. Žáci 8. a 9. ročníku mají možnost rozšiřovat si své znalosti a praktické dovednosti ve volitelném předmětu biologická praktika.

Výuka přírodopisu probíhala většinou v prostorné a podnětné odborné učebně. Učitelky velmi odpovědně zajistily názornost demonstrací pomůcek, přírodnin, modelů, nástěnných obrazů, map, prací s nakopírovanými pracovními materiály, různými kartami, učebnicemi, pracovními sešity a encyklopediemi. V části hodin doplnily výuku kvalitními videonahrávkami.

Všechny sledované hodiny byly účelně řízeny a měly logickou stavbu. Učitelky velmi efektivně využívaly vyučovací čas, někdy na úkor zařazení relaxačních momentů.

Ve všech hodinách se učitelky snažily o stálou spolupráci se žáky. Ti však velmi zřídka pracovali samostatně, jen výjimečně aktivně využívali různé informační zdroje a vyhledávali a zpracovávali fakta. Často pouze přejímali hotové poznatky a role učitelek byla příliš vůdčí. Kladené otázky byly mnohdy tak jednoduché, že žákům stačilo odpovídat jednoslovně a bez přemýšlení. Problémové otázky vyžadující složitější řešení se objevovaly zřídka. Velkým kladem byla naopak snaha vyučujících po aktualizaci učiva, jeho spojení s praxí a individuální přístup k žákům.

Na základě záznamů v třídních knihách bylo zjištěno, že učitelky sice vykonávají se žáky laboratorní práce, jejich celkový počet však nedosahuje hodnot, doporučených zvoleným vzdělávacím programem. V některých třídách nebyly v minulém školním roce laboratorní práce provedeny vůbec. Učivo bylo interpretováno aprobovanými učitelkami odborně správně, občas se objevily drobné nepřesnosti u učitelky s odbornou kvalifikací pro výuku na 1. stupni. Její předností byly naopak velmi kvalitní práce se třídou a metodicky zdařilé vedení hodin.

V průběhu hodin motivovaly učitelky žáky uváděním zajímavostí, regionálních prvků, zadáváním referátů, vyplňováním křížovek s tajenkou vztahující se k učivu, využíváním mezipředmětových vztahů a svých osobních zkušeností. Ve většině hodin byli žáci aktivní a projevovali o předkládanou učební látku zájem.

Všechny učitelky projevovaly hezký vztah k žákům, ti akceptovali stanovená pravidla komunikace a byli ukázněni a pozorní. Klima ve třídách bylo příznivé. Verbální projev učitelek byl velmi dobrý až vynikající, komunikační dovednosti žáků byly většinou průměrné.

Pouze v části sledovaných hodin žáci využívali možností vyjádřit vlastní názor a své zkušenosti. Na rozvoji komunikačních schopností žáků se zaměřovala především učitelka s odbornou kvalifikací pro 1. stupeň základní školy.

Všechny učitelky hodnotily žáky jak při úvodním a závěrečném opakování, tak v průběhu hodin. Pozorované klasifikované hodnocení bylo objektivní, žáci mají dostatek známek v žákovských knížkách. Vzájemné hodnocení žáků a sebehodnocení nebylo zařazeno. Přibližně v polovině sledovaných hodin učitelky provedly závěrečné zhodnocení hodiny a práce žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání v přírodopisu jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Chemie

Hospitace byly provedeny u dvou učitelek, zajišťujících ve škole výuku chemie. Obě jsou odborně kvalifikované pro výuku na 2. stupni základní školy, jedna má příslušnou aprobaci, druhá aprobaci pro výuku příbuzného přírodovědného předmětu. Probírané učivo bylo v souladu s obecnými cíli a zásadami vzdělávání a učebními osnovami chemie. Učitelky ho rozpracovaly do časových tematických plánů. V hodinách důsledně navazovaly na probranou učební látku. Časová dotace chemie představuje dvě hodiny týdně ve všech třídách 8. a 9. ročníku, což odpovídá učebním plánům zvoleného vzdělávacího programu.

Hodiny chemie probíhaly v prostorné odborné učebně. Učitelky zabezpečily názornost výuky demonstrací pomůcek, vzorků nerostů a chemikálií, obrazů, doplňkové literatury, prací s kartami na magnetické tabuli, s namnoženými pracovními materiály a učebnicemi. Obě učitelky provedly řadu zdařilých demonstračních pokusů, velmi vhodně často doplněných odpovídající videonahrávkou. Jedna z učitelek pravidelně a promyšleně využívala zpětný projektor v různých fázích hodin.

Sledované hodiny byly promyšlené a jejich vnitřní členění bylo účelné. Obě učitelky efektivně využívaly vyučovací čas a snažily se o časté střídání činností žáků.

Ve větší části hodin žáci poměrně málo pracovali samostatně. Pokud ano, šlo většinou o práci s již známými fakty a nikoli tvůrčí vyhledávání a zpracování nových poznatků. Občas učitelky zařazovaly složitější problémové otázky. Závěry však žáci nevyvozovali samostatně, ale téměř výhradně ve spolupráci s učitelkami a s jejich výraznou pomocí. Velký důraz kladly obě vyučující na přehlednost hodin, návaznost učiva a jeho spojení s praxí. Jejich práce byla velmi systematická. Kladem byla rovněž stálá snaha obou učitelek o zapojování nových poznatků do systému vědomostí žáků a zdůrazňování nejpodstatnějších vztahů a faktů. Učitelky se žáky vykonávají v 8. i 9. ročníku dostatečný počet laboratorních prací. Učivo bylo ve všech hodinách interpretováno učitelkami odborně zcela správně a jen výjimečně se objevily drobné metodické nepřesnosti.

Úvodní motivace byla zpravidla nevýrazná, někdy řešená sdělením cíle hodiny, jindy křížovkami, které však neměly význam pro motivaci, ale pro zopakování staršího učiva. Naopak poměrně časté bylo uplatňování průběžné motivace uváděním zajímavostí, aktualit a využíváním mezipředmětových vztahů, vhodných příkladů a zadáváním referátů. Ve většině hodin žáci projevovali dobré znalosti a zájem o předkládanou učební látku.

Klima ve třídách bylo většinou příznivé. Až na jedinou hodinu, ve které se objevily projevy nekázně, byli žáci pozorní a akceptovali stanovená pravidla komunikace. Verbální projev obou učitelek byl velmi klidný a vyrovnaný, někdy až nevýrazný. Komunikační dovednosti žáků byly v různých třídách rozdílné, od velmi dobrých po průměrné, učitelky věnovaly cílenému rozvoji komunikačních schopností žáků poměrně malou pozornost.

Obě učitelky hodnotily žáky při zkoušení i v průběhu hodin objektivně a často, hodnocení většinou zdůvodnily. Obě využívaly zajímavé formy opakování a hodnocení. Dostatek času

věnovaly závěrečnému zopakování a shrnutí učiva, naopak často opomíjely celkové zhodnocení hodiny a práce žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání v chemii jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Společenskovědní předměty (občanská výchova a zeměpis)

Hospitace byly realizovány především ve vyučovacích jednotkách zeměpisu. Tři hodiny občanské výchovy byly využity k zadání dotazníkového šetření v rámci tematicky zaměřené inspekce „Sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů“.

Občanská výchova je vyučována v jednododinové týdenní dotaci a je zabezpečena celkem devíti vyučujícími. Žáci mohou v 8. ročníku ve třech skupinách a v 9. ročníku ve dvou skupinách navštěvovat volitelný předmět společenské vědy. Zeměpis vyučuje pět učitelů. Hodinové dotace upraveného učebního plánu (po dvou hodinách týdně ve všech ročnících 2. stupně v klasických třídách, po jedné hodině týdně v 6. a 7. ročníku a po dvou hodinách týdně v 8. a 9. ročníku ve třídách s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy) jsou v souladu s oběma učebními plány vzdělávacího programu Základní škola. Pro zájemce z řad žáků 9. ročníku je zaveden volitelný předmět seminář ze zeměpisu.

Vyučující obou předmětů zpracovali kvalitní tematické plány učiva pro jednotlivé ročníky. Obsah stanovených výukových cílů byl v souladu s požadavky osnov zvoleného vzdělávacího programu a se zásadami základního vzdělávání. Výuka obou předmětů byla vedena odborně správně, absence odborné kvalifikovanosti některých vyučujících se nijak negativně neprojevovala. Až na výjimky byli všichni učitelé na hodiny pečlivě připraveni. Zvolené tempo, formy a metody práce respektovaly většinou psychohygienické zásady, méně byly uplatňovány relaxační momenty. Specifická práce se žáky vyžadující zvláštní péči i se žáky nadanými nebyla zaznamenána.

Výuka občanské výchovy probíhala v kmenových třídách, v menší části hodin zeměpisu byla využívána polo odborná učebna sdílená s dějepisem, jedna hodina proběhla v počítačové učebně. Žáci užívali platné učebnice (pro občanskou výchovu mají výběr učebnic několika autorů), sešitové i školní zeměpisné atlasy, učitelé využívali nástěnné politické a obecně geografické mapy. Kromě jedné hodiny zeměpisu, kdy žáci pracovali se softwarem v učebně výpočetní techniky, nebyla didaktická technika nijak užívána, i když to charakter učiva mnohde vyžadoval. Pouze do některých hodin, převážně společenskovědního semináře a občanské výchovy, si vyučující přinášeli nakopírované materiály a doplňkové publikace přispívající k větší názornosti.

Navštívené hodiny měly zaběhnutou, převážně frontální strukturu prostrádanou v zeměpise individuálním ústním či společným písemným zkoušením v úvodu hodin, v občanské výchově pak zařazením aktualit. Poté následoval výklad nové látky s průběžným zápisem učiva z tabule nebo i přímým diktováním vyučujícího. Často byla zařazována samostatná práce s textem v učebnici a atlasem. Učitelé kladli důraz na orientaci v různých druzích map a v řadě hodin byly zaznamenány formy a metody, které žáky aktivizovaly, vedly ke spolupráci s učitelem a nutily k logickému myšlení. V občanské výchově byl často aplikován řízený rozhovor, který v dostatečné míře zajišťoval žákům prezentaci vlastních názorů. Vyučující funkčně využívali mezipředmětové vztahy s dějepisem a přírodopisem, v 6. ročníku organicky navazovali na učivo 1. stupně.

Úvodní a vstupní motivace v převážné části hodin realizována nebyla. Po stanovení cíle vyučující ihned přistupovali k opakování a k dalším činnostem. V závěrech hodin pak často chybělo, většinou z časových důvodů, shrnutí učiva a zhodnocení práce žáků. Tento nedostatek byl částečně kompenzován průběžným, převážně kladným a povzbuzujícím, hodnocením žáků. Ti mají dostatek známek v žákovských knížkách. Sebehodnocení žáků

zaznamenáno nebylo. Grafická úprava sešitů je průměrná, zápisy látky usnadňují domácí přípravu. Vyučující však žákovské písemnosti kontrolují jen málo.

Všichni učitelé projevovali pedagogický takt, obecně hezký a citlivý vztah k žákům. Jejich vystupování a celkový verbální projev byl kultivovaný. Hodiny se odvíjely v přátelské atmosféře, kde nechyběl humor. Žáci se cítili dobře, jejich chování bylo v rámci pravidel slušného chování.

Průběh a výsledky vzdělávání ve společenskovědních předmětech jsou celkově hodnoceny jako dobré.

Výtvarná výchova

V učebním plánu pro letošní školní rok je výtvarné výchově přiděleno v 6. – 9. ročníku celkem šest hodin týdně, což je stanovený minimální počet. Žáci 8. a 9. ročníku mají možnost si vybrat jako jeden z volitelných předmětů výtvarnou výchovu. V rámci zájmových útvarů žáci navštěvují kroužek keramiky.

Výtvarnou výchovu učí na 2. stupni pět vyučujících, tři z nich nesplňují podmínky odborné kvalifikace pro výuku na tomto stupni školy. Tato skutečnost neměla zásadní vliv na odbornost výuky sledovaného předmětu.

Všichni učitelé zpracovali podle učebních osnov tematické plány. Návaznost učiva v jednotlivých ročnících je v nich dodržena, duplicita učiva zjištěna nebyla, učební osnovy byly průběžně plněny. Bezprostřední příprava vyučujících na jednotlivé hodiny byla velmi dobrá, cíle stanovili adekvátně k věku a schopnostem žáků.

Výuka žáků většiny tříd probíhala v samostatné odborné učebně, některé třídy měly hodiny výtvarné výchovy v kmenových třídách. Tato okolnost nepříznivě ovlivňuje volbu techniky a četnost užití výtvarných materiálů. Přesto byla materiální podpora většiny sledovaných hodin výtvarné výchovy velmi dobrá.

Vyučující pravidelně, ale s rozdílnou kvalitou zařazovali úvodní motivační besedu, aby vzbudili zájem žáků o výtvarnou práci.

Žáci prokazovali dobré návyky a dovednosti, pracovali s chutí a soustředěně. Vyučující jejich práci korigovali, ale ponechávali jim dostatečnou volnost. Výuka byla vedena odborně správně, měla charakter výchovného předmětu a žáci měli možnost aktivně relaxovat.

Vzájemná komunikace byla ve většině hodin otevřená, bezprostřední, žáci dodržovali stanovená pravidla komunikace.

V průběhu hodin vyučující žáky povzbuzovali, pozitivně hodnotili, v závěru hodin výsledky jejich práce společně zhodnotili. Nejlepší žákovské výtvary jsou postupně vystavovány v učebně i na chodbách, kde tvoří součást pěkně upraveného interiéru školní budovy.

Průběh a výsledky vzdělávání ve výtvarné výchově jsou hodnoceny jako velmi dobré.

1. a 2. stupeň základní školy

Cizí jazyky - 4. až 9. ročník

Žáci školy si vybírají od 4. ročníku jeden jazyk, a to anglický, nebo německý jazyk, a učí se mu tři hodiny týdně. Na 2. stupni školy mají možnost se učit jako nepovinnému předmětu angličtině, němčině i ruštině. V kroužcích mohou navštěvovat výuku anglického jazyka již od 1. ročníku.

Výuka byla sledována na 1. stupni školy ve 4. a 5. ročníku a ve všech následujících ročnících, a to u všech učitelů, kteří zajišťují cizojazyčnou výuku. Učitelé si připravují dlouhodobé celoroční plánování učiva v podobě tematických plánů, které byly často vypracovány

formálně, takže jim neusnadňovaly práci. Aktuální příprava na jednotlivé hodiny byla vzorná. Stanovené cíle jazykové výuky, jako komunikativnost a znalost jazykových reálií, byly přizpůsobovány jednotlivým skupinám žáků a v průběhu hodin konkretizovány a naplňovány. Individuální přístup k žákům se specifickými poruchami učení nebyl systematicky zajišťován, ale byl v části výuky kompenzován prací s jazykovými programy na počítačích.

Výuka probíhala ve dvou jazykových učebnách, učebně výpočetní techniky a v kmenových třídách. Jazykové učebny jsou velmi dobře vybavené a podnětné pro cizojazyčnou výuku. Učitelé a žáci během výuky účelně používali učebnice, poslechový materiál, kartičky s obrázky, softwarové programy, počítače, dataprojektory, zpětný projektor a interaktivní tabuli. Slovníky byly žáky využívány výjimečně.

Struktura hodin byla různorodá. Společnými znaky těchto hodin bylo stanovení tématu a programu hodiny, frontální prověřování znalostí předchozího učiva, zejména slovní zásoby, většinou ústní formou, popřípadě testem. Pravidelně byla věnována pozornost frazeologii běžného společenského styku. Nové učivo navazovalo na předchozí a bylo zapsáno přehledně na tabuli, popřípadě byl připraven rozbor textu hlavního článku interaktivní metodou za spoluúčasti žáků. Nedílnou součástí výuky byla poslechová cvičení, která prověřovala stupeň porozumění monologů, či dialogů rodilých mluvčích. Ojedinele sloužil poslech k transformačním cvičením. Stanovené časové limity pro zadané úkoly odpovídaly náročnosti jednotlivých cvičení. Žáci měli dostatek času na jejich vypracování. Střídání různých forem a metod zajišťovalo dobré psychohygienické podmínky práce a odstraňovalo únavu a monotónnost. Výuka byla vedena odborně správně.

Velkým podílem samostatné práce se vyznačovala výuka v učebnách výpočetní techniky. Bezprostřední znalost dosažených výsledků a vyhodnocení úspěšnosti daných testových cvičení žáky motivovala a aktivizovala. Interaktivní tabule v této učebně zajišťovala dodatečný vstup žáků i učitelů do jazykových programů a sloužila ke korekci chyb. Ve vyšších ročnících celkově úvodní motivace chyběla, v nižších ročnících byli žáci motivováni pochvalou, povzbuzením a oceněním znalostí. Hry a soutěže, zejména v nižších ročnících výuky anglického jazyka, byly realizovány výjimečně, na rozdíl od výuky německého jazyka.

Žáci byli vedeni k reprodukci slyšeného rozhovoru, popřípadě k reprodukci článku prostřednictvím pomocných otázek. Samostatný souvislý projev se žákům všeobecně nedařil. Komunikovali ale ve dvojicích a učili se současně tolerovat a přijímat názory ostatních.

Během inspekčního výkonu byli žáci individuálně zkoušeni jen ojedinele, jejich klasifikaci učitelé slovně zdůvodnili. K autoevaluaci ve sledovaných hodinách nebyli žáci vedeni. Výsledky výuky anglického jazyka jsou průběžně zjišťovány vstupními i výstupními testy.

Průběh a výsledky vzdělávání v cizích jazycích ve 4. – 9. ročníku jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Tělesná výchova – 2. až 9. ročník, rozšířené vyučování tělesné výchovy - 6. až 9. ročník

Tělesná výchova je vyučována v základní dvouhodinové týdenní dotaci ve všech klasických třídách, k té si žáci 9. ročníku mohou zvolit jednohodinový volitelný předmět sportovní výchova. Z nepovinných předmětů jsou vyučovány v 6. ročníku sportovní aktivity, mezi zájmové kroužky z oblasti tělovýchovy a sportu patří: hry v tělocvičně pro žáky 1. – 5. ročníku, míčové hry pro žáky 4. a 5. ročníku a kopaná pro žáky 8. a 9. ročníku. Do třídy V.D byli soustředěni žáci hokejové přípravky.

Ve třídách s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy se zaměřením na lední hokej (VI.E, VII.D, VIII.E a IX.E) jsou ve škole učitelé tělesné výchovy vyučovány dvě hodiny tohoto předmětu z předepsaných pěti hodin týdně. Další tři hodiny z týdenní dotace jsou věnovány

specializovanému trenérku, ten zajišťuje hokejový klub HC LEV Hradec Králové svými trenéry. Jeden z učitelů je zároveň trenérem hokeje.

Výuka žáků 1. stupně a klasických tříd 2. stupně probíhá dvakrát týdně v jedné hodině, z toho část hodin je věnována plavání. Plavecký kurz, zajišťovaný učiteli tělesné výchovy, je zařazen do 2. a 3. ročníku vždy jednu hodinu týdně v průběhu celého školního roku. Na 2. stupni ve třídách s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy začíná školní program většinou druhou, či třetí vyučovací hodinou a navazuje na ranní tréninky na zimním stadionu.

Učivo tohoto předmětu pro oba učební plány učitelé zpracovali do tematických plánů, které jsou přizpůsobeny podmínkám i ročnímu období. Kromě tradičních složek výuky tělesné výchovy jsou zahrnuty v doporučené formě i netradiční sporty a cvičení (floorball, softball, hokejbal atp.). Oddělení předmětu zdravotní tělesná výchova nejsou zřízena, ale při výuce plavání ve školním bazénu učitelé zařazují kromě otužování žáků i rehabilitační cvičení.

Pro výuku tělesné výchovy má škola vhodné materiální a prostorové zázemí. Kromě toho žáci sportují i v tělovýchovných zařízeních města a sportovních oddílů, především žáci ze tříd s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy.

K posouzení úrovně výuky předmětu byly uskutečněny hospitace ve 2. až 9. ročníku. Hospitacemi, kontrolou třídních knih a porovnáním tematických plánů vyučujících bylo zjištěno, že členění učiva v klasických třídách je v souladu s učebními osnovami, stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělání a kontinuita výuky je zajištěna. Ve třídách s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy (v tzv. hokejových třídách) bylo ze zápisů v třídních knihách zjištěno, že v nich docházelo k velké ztrátě hodin základní dotace tělesné výchovy (žáci se účastnili hokejových zápasů ve stanovených i náhradních termínech). Učivo proto bylo částečně redukováno, obsahem hodin byla především kondiční cvičení, rehabilitační plavání a sportovní hry. Další učivo z učebních osnov tohoto předmětu, např. atletiku a gymnastiku, učitelé zařazovali v hlavní hokejové sezóně sporadicky. V řadě vyučovacích jednotek tělesné výchovy byla zaznamenána zvýšená absence žáků, nebo omlouvání z aktivní účasti v hodinách. Proto učitelé tělesné výchovy zavedli omluvný list na tento předmět, kde tyto jevy sledují a vyhodnocují, v případě potřeby pak organizují přezkoušení žáků.

Personální obsazení výuky tělesné výchovy je kvalitní, zajišťují ji především vyučující s odbornou kvalifikací (na 1. stupni všichni učitelé, na 2. stupni šest ze sedmi učitelů, dva učitelé 2. stupně neabsolvovali studium tělesné výchovy, ale jiných předmětů), všichni jsou sportovně založení a tato skutečnost se pozitivně projevuje v kvalitě výuky.

Hodiny začínaly společným nástupem žáků, při něm učitelé oznámili předpokládaný průběh a cíl hodiny. Výuku učitelé naplánovali a uskutečnili vhodně vzhledem k ročnímu období a aktuálním klimatickým podmínkám. Všechny výukové jednotky byly realizovány buď v tělocvičnách, nebo v plavecké učebně, jedna proběhla na školním hřišti. Stanovené výukové cíle zvolili vyučující přiměřeně vzhledem k psychosomatickým a tělesným předpokladům žáků, učivo navazovalo na předchozí získané dovednosti a návyky. Bezprostřední příprava učitelů na výuku byla systematická.

Vzhledem k stanoveným výchovně–vzdělávacím cílům převládaly v navštívených hodinách demonstrační metody a frontální způsob výuky. K zajištění odborné správnosti výuky přistupovali učitelé dle potřeby k jednotlivým žákům individuálně. Vyučující využili čas v hodinách efektivně, učivo interpretovali věcně správně. Respektovali didaktické zásady přiměřenosti, postupnosti a názornosti, to vše přispívalo ke zdárnému průběhu hodin. Organizace cvičení byla zvládnuta ve všech hodinách, bezpečnostní zásady byly dodržovány.

Motivací byla vlastní náplň řady vyučovacích jednotek, žáci cvičili se zájmem. Štafetové soutěže družstev a sportovní hry byly často zařazovány jako doplňková činnost. Pokyny

pedagogů byly jednoznačné. V nižších ročnících při plaveckém výcviku učitelé vhodně volili metodické řady pro jednotlivé plavecké styly a umožňovali žákům využívat plavecké pomůcky k zefektivnění výcviku. V hodinách organizovaných v tělocvičně a na hřišti byly zařazovány pohybové hry, soutěže družstev, kondiční cvičení a průprava pro atletiku a sportovní hry. Učitelé vhodně kombinovali herní činnosti jednotlivců a skupin, zařazovali řízenou hru podle pravidel, nejčastěji vybíjenou, fotbal a floorball, ale i průpravu na softball.

Všechny sledované hodiny byly zdařilé. V závěru vyučovacích jednotek nechybělo zklidnění žáků s využitím relaxace a uvolnění. Vyučování v daném období bylo zaměřeno na nácvik odrazové síly, posilování horních končetin, kondiční cvičení. Technické chyby i prohřešky proti správnému držení těla vyučující opravovali s různou mírou důslednosti. Názvosloví a odbornou terminologii používali pouze někteří učitelé, více uplatňovali sportovní slangové výrazy. Sportovní výkonnost byla u většiny žáků na velmi dobré úrovni, žáci dodržovali zásady fair – play.

Komunikace žáků a pedagogů při výuce tělesné výchovy je oboustranná, většinou neformální, na 2. stupni především v chlapeckých skupinách s prohřešky vůči spisovnému vyjadřování a správné terminologii.

Při průběžném hodnocení učitelé poukazovali nejenom na technické nedostatky, případně menší zaujetí žáků ve výuce, ale dovedli žáky povzbudit a ocenit jejich snahu a pokrok. V závěrečné části pouze někteří z nich posoudili a zhodnotili práci žáků v hodině. Kontrolou žákovských knížek byla zjištěna nižší frekvence klasifikace či hodnocení v předmětu tělesná výchova.

Průběh a výsledky vzdělávání v tělesné výchově 2. až 9. ročníku a ve třídách s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy 6. až 9. ročníku jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola k zjištění výsledků vzdělávání nepoužívá komerční testy, ale má vypracované a ověřené své hodnotící nástroje. Již několik let žáci na 2. stupni píšou v předmětech český jazyk a matematika srovnávací písemné práce. Tyto práce učitelé zadávají v září a březnu, vyhodnocují je, porovnávají v rámci paralelních tříd v ročníku, ale neklasifikují je. S výsledky jsou seznámeni všichni vyučující na jednáních pedagogické rady. V jiných předmětech jsou takovéto testy žákům zadávány pouze ojedinele, a to dle potřeby vedení školy. Pro žáky 9. ročníku škola pořádá každoročně ve spolupráci se sousední základní školou „přijímací zkoušky nanečisto“. Žáci se jich zúčastňují v jiné škole pod vedením tamních učitelů. Zadání prací je v obou školách stejné a školy následně vypracovávají společné pořadí žáků. Kromě posouzení úrovně vědomostí žáků v dostatečném předstihu před skutečnými přijímacími zkouškami je napodobena jejich atmosféra, průběh i prostředí.

Škola v rámci pilotního projektu získala výukový software „Škola za školou“. V tomto programu mohou samostatně pracovat všichni ti žáci, kterým je zadán příslušný kód a v rámci internetu mají možnost si zvolit ročník, předmět, tematický okruh a obtížnost. Všechny tyto testy poskytují procentuální vyhodnocení právě provedené práce.

Vedení školy dlouhodobě sleduje výsledky žáků v naukových, sportovních i uměleckých soutěžích i výsledky přijímacích řízení. Žáci se každoročně účastní turnajů a soutěží ve všech základních druzích sportu a často dosahují vynikajících výsledků (plavání, hokejbal, vybíjená, atletika atp).

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání jsou ve sledovaných předmětech a skupinách předmětů celkově hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Tematická zjištění

Tematická inspekce – Sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů ve školách a školských zařízeních

V průběhu inspekční činnosti probíhala ve škole paralelně tematická inspekce vyplývající z úkolu MŠMT, který byl uložen České školní inspekci, se zaměřením na sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů ve školách a školských zařízeních.

MŠMT vydalo k této problematice:

- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení čj. 28 275/2000-22
- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance čj. 14 423/99-2
- Metodický pokyn k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže čj. 14 514/2000-51
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví čj. 194/2002-14

Použité metody tematické inspekce spočívaly v zadání dotazníků do tříd pro žáky 6. a 9. ročníku, v řízených rozhovorech s ředitelem školy, se školním metodikem prevence a se skupinami žáků, v analýze příslušné dokumentace a v pozorování vhodnosti prostředí a sociálního klimatu při běžném chodu školy. Výstupem jsou písemné přehledy jednotlivých inspekčních zjištění v záznamových listech určených pouze pro potřeby České školní inspekce a tabulky s vyhodnocením žákovských dotazníků, jejichž souhrnné výsledky budou předány vedení školy.

Škola má vypracovaný funkční „Minimální preventivní program 2004 – 2005“, včetně zpracovaných modelových situací, které je možno se žáky při vhodných příležitostech řešit. Program je každoročně aktualizován, vychází vždy z daného stavu uplynulého školního roku a stanovuje priority primární prevence (drogové závislosti, kouření, studijní selhání, záškoláctví, poruchy chování, gamblerství, sexuální výchova atd.). Škola spolupracuje s odborníky a při organizování akcí dbá na věkovou přiměřenost žáků, jejich rodinné zázemí apod. V letošním školním roce ve škole pokračuje projekt „Bílá třída“, který napomáhá k prevenci řešení závažných vztahových problémů mezi žáky. Škola spolupracuje se středisky výchovné péče a využívá především možnost diagnostikování sociálního klimatu tříd. Minimální preventivní program je pravidelně vyhodnocován vždy ke konci školního roku. Objektivnost hodnocení je posuzována až z pohledu delšího časového úseku bez negativních jevů.

Vydané metodické pokyny MŠMT nejsou rozpracovány na podmínky školy. Ta však úspěšně užívá interní směrnice k působení proti projevům rasismu, netolerance a xenofobie i k problematice zneužívání návykových látek z dob, kdy tyto pokyny ještě nebyly vydány. Metodická prevence nemá stanovenou pracovní náplň. Její práce je však cílená, do aktivit

prevence jsou zapojováni kromě výchovné poradkyně i někteří další pracovníci školy, především třídní učitelé.

Škola volí přiměřené formy spolupráce s rodiči žáků. Na začátku školního roku v rámci třídních schůzek byli všichni přítomní rodiče seznámeni s minimálním preventivním programem. V individuálních případech rodiče aktivně vyhledávají pomoc ředitele školy, metodika prevence i výchovné poradkyně.

Atmosféra školy je podnětná a tvůrčí, vztahy mezi učiteli, mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem jsou bez výrazných konfliktů.

Z rozhovorů se žáky vyplynulo, že projevují přiměřenou sounáležitost se společenstvím školy. Prostředí školy se jeví jako relativně bezpečné a podnětné.

Negativní jevy (jevy závažnějšího charakteru se nevyskytují) jsou řešeny příslušnými pracovníky vhodným způsobem dle metodických pokynů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Závažnost ani četnost negativních jevů se nezvyšuje.

Škola se problematikou prevence sociálně patologických jevů zabývá. Přijatý systém je účinný.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí Školského úřadu Hradec Králové o změně zařazení Základní školy, Hradec Králové, Štefánikova 566 do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2001 pod čj. 1409/2000 ze dne 21. 12. 2000
2. Protokol o provedení změny v síti škol, předškolních zařízení a školských zařízení Základní školy, Hradec Králové, Štefánikova 566, vydaný MŠMT pod čj. Sine/2004-21 dne 27. 1. 2005
3. Zřizovací listina Základní školy, Hradec Králové, Štefánikova 566 s účinností od 1. 1. 1996, zřizovatel Zastupitelstvo města Hradec Králové (adresa neuvedena), podepsané primátorem a náměstkem primátora města, opatřené razítkem
4. Vzdělávací program Základní škola, schválený MŠMT ČR dne 30. 4. 1996 pod čj. 16 847/96-2 s platností od 1. 9. 1996, včetně úprav a doplňků, schválených MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998
5. Modelový učební plán vzdělávacího programu Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy, schválený MŠMT ČR pod čj. 29 738/96-22-50
6. Příloha k Pokynu k rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o 1 vyučovací hodinu vydaného dne 17. června 2004 pod čj. 21 264/2004-22 - upravený učební plán vzdělávacího programu Základní škola s platností od 1. září 2004
7. Učební plány vzdělávacího programu Základní škola upravené na podmínky školy, platné ve školních letech 2000/2001 - 2004/2005
8. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. 9. 2004 ze dne 4. 9. 2004, podepsaný ředitelem školy
9. Výkaz o sportovní přípravě na střední škole a o třídě s rozšířenou výukou tělesné výchovy na střední škole a základní škole Škol (MŠMT) V 26-01 podle stavu k 30. 9. 2004 ze dne 4. 9. 2004, podepsaný ředitelem školy
10. Seznam volitelných a nepovinných předmětů pro školní rok 2004/2005
11. Ověřené kopie dokladů o vzdělání pedagogických pracovníků školy, kteří učili sledované předměty v době inspekční činnosti

12. Záznam o zjištěné skutečnosti v Základní škole, Hradec Králové, Štefánikova 566 - nedodržení učebních osnov matematiky, ze dne 11. 3. 2005, podepsaný ředitelem školy a opatřený razítkem
13. Zápisy ze schůzí metodických orgánů školy vedené ve školním roce 2004/2005
14. Rozvrhy hodin a přestávek platné v době inspekční činnosti
15. Tematické plány učitelů sledovaných předmětů pro školní rok 2004/2005
16. Koncepční záměry a úkoly na období 2004 – 2008 z 18. února 2004, podepsané ředitelem školy a opatřené razítkem
17. Pracovní plán školy na školní rok 2004 – 2005 ze dne 4. září 2004, podepsaný ředitelem školy a opatřený razítkem
18. Plány práce školy na prosinec 2004 a únor 2005
19. Vzorek záznamů z hospitací uskutečněných zástupkyní ředitele školy pro 1. stupeň ve školním roce 2004/2005
20. Vzorek záznamů z hospitací uskutečněných zástupcem ředitele školy pro 2. stupeň ve školním roce 2004/2005
21. Přehled hospitací uskutečněných vedením školy ve školním roce 2004/2005
22. Vzorky žákovských zápisů z laboratorních prací, vykonaných v chemii a přírodopisu ve školním roce 2004/2005
23. Organizační řád školy ze dne 31. srpna 2003, podepsaný ředitelem školy a opatřený razítkem
24. Organizační schéma školy ze dne 1. září 2004, podepsané ředitelem školy a opatřené razítkem
25. Kontrolní činnost (materiál ředitele školy) ze dne 14. září 2000, podepsané ředitelem školy
26. Kritéria pro stanovení osobního ohodnocení a odměn, příloha kolektivní smlouvy platná od 1. září 1997, podepsaná ředitelem školy a zástupcem ZV ČMOS a opatřené razítky školy a výboru základní odborové organizace
27. Třídní knihy tříd 1. stupně vedené ve školních letech 1999/2000 - 2004/2005 a třídní knihy tříd 2. stupně vedené ve školních letech 2000/2001 - 2004/2005
28. Třídní výkazy a katalogové listy žáků vedené ve školním roce 2004/2005
29. Záznamy o práci ve volitelném předmětu, v nepovinném předmětu a v zájmovém útvaru vedené ve školním roce 2004/2005
30. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené ve školních letech 2003/2004 a 2004/2005
31. Vzorky žákovských knížek a záznamníků vedených ve školním roce 2004/2005
32. Vzorky žákovských sešitů vedených ve školním roce 2004/2005
33. Minimální preventivní program pro školní rok 2004/2005 ze dne 3. 9. 2004, podepsaný ředitelem školy a opatřený razítkem
34. Příloha minimálního preventivního programu: příklady modelových situací, které je možno se žáky při vhodných příležitostech řešit (interní dokument školy)
35. Rozvrh dozorů učitelů ve školním roce 2004/2005
36. Kniha úrazů vedená ve školním roce 2004/2005
37. Vnitřní řád pro pedagogické pracovníky ze dne 1. 9. 1999, podepsaný ředitelem školy a opatřený razítkem
38. Vnitřní řád školy pro žáky ze dne 1. 4. 2001, podepsaný ředitelem školy a opatřený razítkem

39. Provozní řád školy ze dne 1. 9. 2004, podepsaný ředitelem školy a opatřený razítkem
40. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004 ze dne 23. 9. 2004, projednaná v pedagogické radě dne 1. 9. 2004, podepsaná ředitelem školy a opatřená razítkem
41. Harmonogram práce výchovného poradce na školní rok 2004/2005 ze dne 10. 9. 2004
42. Individuální vzdělávací plány žáků školy ve školním roce 2004/2005 (vzorek)
43. Intenzifikace sportovních tříd, materiál Českého svazu ledního hokeje ze dne 22. 6. 1999, podepsaný generálním sekretářem ČSLH
44. Smlouva o zajištění činnosti sportovních tříd s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy ze dne 6. září 1999, podepsané zástupci školy, zřizovatele, klubu a školského úřadu
45. Časový plán tréninků v sezoně 2004/2005 (září - březen)
46. Časový harmonogram mládežnických týmů (květen, červen) pro sezonu 2005/2006
47. Provozní řády školního hřiště, plavecké učebny a ostatních odborných učeben, řád školní tělocvičny, datované a podepsané ředitelem školy
48. Vnitřní směrnice k působení proti projevům rasismu, netolerance a xenofobie čj. 6152 ze dne 1. 2. 1996, podepsaná ředitelem školy a opatřená razítkem
49. Směrnice k problematice prevence zneužívání návykových látek čj. 6149 ze dne 10. 2. 1996, podepsaná ředitelem školy a opatřená razítkem
50. Opatření pro případné zdolávání mimořádných situací (Traumatologický plán) ze dne 22. 6. 2003, podepsané ředitelem školy a opatřené razítkem
51. Žákovská ústava základní školy – ZŠ Štefánikova Hradec Králové ze dne 1. 2. 1996, podepsaná vedením školy a zástupci žakovské samosprávy
52. Dotazník „Prevence sociálně patologických jevů“ určený pro žáky 6. a 9. ročníku (pro potřeby tematické inspekce)
53. Dotazník „Prevence sociálně patologických jevů“ určený pro ředitele školy a školního metodika prevence
54. Záznamový list školního inspektora – sociálně patologické jevy (pro potřeby tematické inspekce)
55. Podkladová inspekční dokumentace a dotazník pro ředitele ze dne 11. 2. 2005, podepsané ředitelem školy a opatřené razítkem
56. Inspekční zpráva Základní školy Hradec Králové, Štefánikova 566 ze dne 17. – 21. ledna 2000, čj. 0929/00-5016

ZÁVĚR

Vzdělávání žáků je realizováno v souladu s oběma učebními plány zvoleného vzdělávacího programu. Personální podmínky základní školy jsou velmi dobré a umožňují kvalitní vzdělávání a výchovu žáků. Vedoucí pracovníci svou řídicí a organizační činností příznivě ovlivňují pracovní podmínky a vzájemné vztahy mezi zaměstnanci školy.

Materiálně-technické podmínky podporují plnění stanovených výchovně-vzdělávacích cílů. Hezké prostředí školy, výzdoba tříd a prostor školy rozvíjejí estetické cítění žáků a přispívají i k rozvoji jejich identity. Pozitivním zjištěním je skutečnost, že vedení školy obstarává souvislé řady moderních učebnic pro výuku všech předmětů. Vysoce

nadstandardní jsou materiální podmínky pro výuku tělesné výchovy. Pro výuku ostatních předmětů se materiálně-technická základna školy stále zlepšuje, přesto je třeba inovovat některé názorné pomůcky a částečně i zastaralou didaktickou techniku. Plán inovací vychází ze systematických kontrol prováděných vedením školy. Poměrně v malé míře učitelé využívali ve sledovaných hodinách didaktickou techniku, i když je ve škole k dispozici.

Dílčí nedostatky byly zjištěny v nedodržení učebních osnov matematiky ve školních letech 2002/2003 a 2003/2004 v důsledku neprobrání jednoho tematického celku v uvedených ročnících.

Individuální vzdělávací plány pro integrované žáky jsou pečlivě zpracovány. Celá oblast výchovného poradenství a prevence sociálně-patologických jevů je zabezpečována kvalitně. Povinná dokumentace školy průkazně zachycuje výchovně-vzdělávací proces.

Plánování sledované výuky a příprava na ni byly kvalitní. Organizace vyučovacích jednotek, výběr metod a forem výuky i aktivizace žáků se v jednotlivých předmětech i jednotlivých hodinách odlišovaly. Učitelé preferovali frontální formu výuky a doplňovali ji v různé míře i metodami založenými na aktivní práci žáků a na jejich vzájemné spolupráci. Téměř všichni učitelé se snažili nové poznatky zařadit do systému vědomostí žáků, zdůrazňovali nejpodstatnější znaky a vztahy.

Využití moderních technologií při výuce cizích jazyků a ojedinele i v hodinách jiných předmětů zvyšuje motivaci žáků, prohlubuje jejich dovednosti a znalosti, učí je samostatnosti a odpovědnosti za svou práci. V těchto hodinách zpravidla docházelo k oslabení jinak spíše dominantní role učitelů ve prospěch aktivních činností žáků.

Ve větší části vyučovacích jednotek byla patřičná pozornost věnována motivaci žáků, a to úvodní i průběžné. Křížovky, žákovské referáty, zajímavosti, ukázky z literatury, mezipředmětové vztahy, regionální tematika aj. zpestřovaly řadu zhlédnutých hodin. V některých hodinách však motivace chyběla, nebo ji učitelé zařazovali jen velmi málo. Naopak poměrně často žáky pozitivně hodnotili, čímž posilují jejich sebevědomí i aktivitu.

Atmosféra byla ve všech třídách přátelská, nestresující, mezi učiteli a žáky se projevovaly pozitivní vzájemné vztahy. Učitelé vytvářeli žákům prostor pro dotazy a diskusi, ti jej zpravidla využívali. Komunikační schopnosti učitelů jsou velmi dobré, mnohdy vynikající, ale jen někteří ve sledovaných hodinách důsledně rozvíjeli tyto schopnosti také u žáků.

Učitelé v průběhu hodin žáky hodnotili poměrně často, objektivně, svá hodnocení zdůvodňovali. Oproti jiným školám kladli důraz i na sebehodnocení žáků a jejich vzájemné hodnocení. Jen někteří však věnovali pozornost posouzení práce v závěru hodin a důsledné kontrole žákovských sešitů.

Od poslední inspekce v roce 2000 se změnila řada podmínek výchovně-vzdělávací práce školy, ale kvalita výuky zůstává srovnatelná, velmi dobrá.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrná)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Svatava Fejglová
Člen týmu	Mgr. Pavel Antoš
Člen týmu	Mgr. Pavel Baštář
Členka týmu	Mgr. Martina Bělková
Členka týmu	Mgr. Bc. Květoslava Dřevíková
Členka týmu	Mgr. Marie Hypšová
Členka týmu	Mgr. Dana Janulíková
Člen týmu	PaedDr. Antonín Kačírek

V Hradci Králové dne 11. dubna 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Vocolova 1338, 500 02 Hradec Králové. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. dubna 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Zdeněk Ducháč – ředitel školy

Mgr. Z. Ducháč v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel Magistrát města Hradec Králové Československé armády 408, 502 00 Hradec Králové	2005-05-09	09-1069/05-5170 09-1070/05-5170
KÚ Královéhradeckého kraje, OŠMT, Wonkova 1142 500 02 Hradec Králové	2005-05-09	09-1069/05-5170 09-1070/05-5170

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.